

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

Менеджмент як мистецтво управління

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв
2018

УДК 65.012.32

М50

Укладачі: І. А. Фисенко, зав. сектором бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ

Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

Менеджмент як мистецтво управління : рек. покажч. літ. /
М50 уклад. І. А. Фисенко ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. – Ми-
колаїв : МНАУ, 2018. – 56 с.

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2018

© Бібліотека Миколаївського НАУ,
2018

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Менеджмент як мистецтво управління» присвячений темі менеджменту.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет з питань менеджменту.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования».

Бібліографічний покажчик адресований науковцям, спеціалістам сільського господарства, аспірантам, викладачам, студентам, а також тим, хто цікавиться менеджментом.

ВСТУП

Менеджмент (або «управління») — це процес планування, організації, приведення в дію та контроль організації з метою досягнення координації людських і матеріальних ресурсів, необхідних для ефективного виконання завдань. Менеджмент пронизує всю організацію, торкається практично всіх сфер її діяльності.

Термін утворився від англійського дієслова *to manage* (керувати), яке, в свою чергу, походить від кореня латинського слова *manus* (рука). За своєю суттю термін певною мірою можна вважати синонімом терміна «управління», але останнє значно ширше.

У чому ж полягає суть поняття менеджмент?

За оксфордським словником англійської мови, менеджмент – це:

1. Спосіб (манера) поведінки з людьми;
2. Влада і мистецтво управління;
3. Відповідне вміння й адміністративні навички;
4. Правила та прийоми ділового спілкування;
5. Орган управління;
6. Адміністративна одиниця.

Жодне з наведених тлумачень не розкриває змісту терміна "менеджмент", але усі разом вони наближають до розкриття його сутності.

Менеджмент – це управління. За певного спрощення між поняттями менеджменту й управління можна поставити знак рівності. А якщо не спрощувати, поняття менеджменту є глибшим і смішшим, бо включає не тільки науку управління, функції управління, владу управління, а й мистецтво управління. У вільній економіці управління не може ґрунтуватися лише на владі керівництва, де головне – авторитет посади.

Мистецтво управління – ось його основа, а це – авторитет особистості. Тому менеджмент – не знеособлений інструмент управління, а такий, що передбачає його центральну фігуру – менеджера, професіонала, який оволодів науковими основами управління шляхом осягнення комплексу наук, включаючи науки про людину, без чого ефективне управління неможливе.

Менеджмент - це система, що передбачає здійснення способів, методів, принципів управління, умінь спрямовувати працю людей, їх знання, досвід, інтелект на поставлення поставлених цілей. Система не стала, а постійно змінювана. Це процес узгодження діяльності людей, об'єднаних в організацію для досягнення загальної мети. І тут без мистецтва управління не обійтися.

Традиційний менеджмент

Проривом у сфері управління вважається концепція наукового управління Фредріка Тейлора, засновника школи наукового менеджменту. У межах твердого раціоналізму він сформулював основні принципи системи управління індивідуальною працею робітників: детальне дослідження трудових процесів, нормування на основі безпосереднього виміру витрат робочого часу за допомогою хронометражних спостережень; спеціальна система відрядної заробітної плати: методом добору, навчання та тренування робітників; підвищення та розподіл відповідальності за наслідками роботи між менеджерами та робітниками.

Наступний крок у розвитку науки і практики менеджменту як школи людських відносин і поведінкових наук – концепція класичної школи адміністративного управління. Її творця Анрі Файоля вважають батьком менеджменту. Він виклав принцип управління, визначив характерні види діяльності керівників – плану-

вання, організацію, керівництво, координацію та контроль. Мають певний інтерес для сьогоденної практики такі принципи:

1. Кожному працівнику – делегування повноважень, достатній для того, щоб бути відповідальним за виконання роботи;
2. Інтереси організації переважають над інтересами індивіда;
3. Працівники отримують справедливу винагороду за свою працю;
4. Ініціатива заохочується;
5. Гармонія інтересу персоналу й організації забезпечує єдність зусиль, у єдності – сила.

Анрі Файоль при створенні своєї концепції започаткував кількісний, системний, ситуаційний підходи.

Для шкіл менеджменту характерне дослідження поведінки людей в організації, її мотивації, проблеми лідерства: адже головний ресурс фірми – людина. Розвиток науки менеджменту в цьому напрямку нерозривно пов'язана з діяльністю американського вченого-соціолога та психолога Елтона Мейо.

Згідно системного та ситуаційним підходами організації розглядають як система взаємозалежних блоків, елементів, ланок. Прийняття управлінських рішень слід здійснювати на основі вивчення всієї сукупності ситуаційних чинників. У такий спосіб протягом XX століття відбулася трансформація науки управління від традиційного менеджменту до сучасного.

Сучасний менеджмент

Сучасний менеджмент висуває на перше місце не внутрішні чинники – раціональну організацію виробництва, зниження витрат, а проблему чіткості і адаптації до мінливих умов зовнішнього середовища. Уряд, спо-

живачі, конкуренти –об’єкти постійної уваги менеджменту, організації.

Використовується ситуаційний підхід відповідно до аналізованих конкретних обставин, що впливають на результати роботи фірми в певний момент. Розробляються специфічні прийоми ефективного досягнення стратегічних і поточних цілей. Підприємство розглядається як система, що має суспільне призначення. Головний ресурс – людина.

Мобілізувати її творчу активність можна лише на основі системи мотивації. Вона - не сліпий виконавець. А разом із менеджером – генератор ідей. Необхідно створити умови для реалізації творчого потенціалу працівника, виховувати у нього почуття спів господаря, співвласника фірми. У своїй книзі "З роблено в Японії" Акіо Моріта назвав розподіл про менеджмент "Ми всі – одна родина". Він написав "у японських компаніях немає ніяких секретів чи таємних рецептів успіху.

Найважливіше завдання японського менеджменту – сформулювати таке ставлення до корпорації, як до рідної родини, сформулювати розуміння того, що в робітників і менеджерів одна доля". Лише за таких умов реалізується спрямованість на інновації, без цього фірма не матиме стабільного становища на конкурентному ринку.

Сучасний менеджмент спирається на розвинену систему маркетинга, основа якого – задоволення потреб покупця. Основа діяльності фірми – планування. Поєднання стратегічного плану із середньостроковими і поточними планами забезпечує стабільність результатів роботи фірми.

Сучасний менеджмент – це новітні технології прийняття рішень. Широке використання сучасних за-

собів комунікацій та багато чого іншого. Менеджмент – це мистецтво безконфліктного керівництва, яке перетворює хаотичне співтовариство людей на організовану, цілеспрямовану, продуктивну групу із загальними цілями і завданнями.

Джерела:

1. Менеджмент [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2018. – 19 січня. - Режим доступу : <http://qps.ru/UFaot>. – Дата останнього доступу : 22.03.2018.
2. Джерело: Менеджмент як наука та мистецтво управління [Електронний ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=50620>. – Дата останнього доступу : 26.03.2018. – Назва з екрану.

Системи менеджменту

1. Алієв М. Система менеджменту виробництва екологічного молока в умовах ТОВ "Байсерке-Агро" / М. Алієв // Тваринництво України. – 2015. – № 12. – С. 7-12.

Про виробництво екологічного молока на прикладі підприємства Казахстану.

2. Боровик П. Формування сучасної системи фінансового менеджменту на молокопереробних підприємствах / П. Боровик, С. Колотуха, І. Коваленко // Банківська справа. – 2013. – № 11-12. – С. 112-119.

3. Верещагіна Л. С. Развитие системы менеджмента качества на основе многофакторного регрессионного анализа рабочих мест / Л. С. Верещагіна, А.-Ж. Е. Махметова // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 2. – С. 318-322.

В статті обоснована можливість використання многофакторного регрессионного аналізу в процесі аналізу та оцінки робочих місць в системі менеджмента якості; розглянуті етапи аналізу робочих місць на основі регрессионного аналізу; виявлені переваги та недоліки використання статистичного методу при формуванні системи грейдов, представлені результати застосування регрессионної моделі для оцінки робочих місць підприємства.

4. Гінзбург М. Д. Стандарти на системи керування: міжнародний та європейський досвід і його запровадження в Україні / М. Д. Гінзбург, С. Є. Коваленко, А. М. Ключень // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2016. – № 1. – С. 7-16.

5. Джура О. Є. Інноваційні аспекти удосконалення системи менеджменту організацій в сучасних умовах /

О. Є. Джур, А. С. Шулякова // Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Менеджмент інновацій. – 2016. – Вип. 6. – С. 55 – 67.

6. Дудар Т. Г. Менеджмент : навч. посіб. / Т. Г. Дудар, Р. В. Волошин, В. Т. Дудар. — Електрон. текст. дан. – К. : ЦУЛ, 2013. – 336 с.

7. Захарчин Г. М. Інтегрований ракурс проблем інноваційності в інформаційному суспільстві / Г. М. Захарчин // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 12. – С. 10-15.

У статті обґрунтовано необхідність інтегрованого підходу до розгляду проблем інноваційності в інформаційному суспільстві. Виділено й охарактеризовано проблеми світоглядного, методологічного, прикладного й управлінського характеру.

8. Кобець В. Дорогу здолає той, хто йде / В. Кобець // Охорона праці. – 2016. – № 4. – С. 30-33.

Досвід впровадження сертифікованої інтегрованої системи менеджменту.

9. Коваль П. В. Системы менеджмента аграрных предприятий в условиях современных вызовов / П. В. Коваль // Агросвіт. – 2012. – № 24. – С. 8-10.

10. Красноярцев Г. Организация работы по внедрению системы качества продукции / Г. Красноярцев // Птицеводство. – 2013. – № 3. – С. 10-13.

11. Лисенко О. OHSAS 18001: крок за кроком / О. Лисенко // Охорона праці. – 2015. – № 11. – С. 28-32.

Про підготовку системи менеджменту професійної безпеки і здоров'я до сертифікації та вибір сертифікованої компанії.

12. Лисенко О. OHSAS 18001: крок за кроком / О.

Лисенко // Охорона праці. – 2015. – № 12. – С. 20-23.

У статті йдеться про етапи сертифікації впровадженої на підприємстві системи менеджменту професійної безпеки і здоров'я.

13. Мазур Г. Сертификация по системам менеджмента качества (ISO 9001), безопасности пищевых продуктов (ISO 22000), безопасности кормом (GMP+) - какую выбрать? / Г. Мазур // Сучасне птахівництво. – 2015. – № 7-8. – С. 35-36.

14. Оразалинова М. С. Концепция контроллинга и новая парадигма менеджмента / М. С. Оразалинова // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 12. – С. 57-65.

В статье рассмотрен генезис концепций контроллинга и менеджмента, проведён анализ различных подходов к инструментарию и методам контроллинга. Установлены причины понятийной неопределённости контроллинга.

15. Подольчак Н. Ю. Соціально-економічна ефективність систем менеджменту підприємств / Н. Ю. Подольчак // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 2. – С. 47-56.

У статті запропоновано вирішення проблеми оцінювання, регулювання та забезпечення соціально-економічної ефективності систем менеджменту підприємств у поліцільовому середовищі діяльності. Розвинуто категорійний апарат, сформовано методи оцінювання ефективності. Подано наукові теоретичні й практичні результати сприятимуть удосконаленню управлінських систем підприємств.

16. Рахешева А. Б. Развитие процессных подходов в менеджменте в условиях реструктуризации предприятия / А. Б. Рахешева // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 5. – С. 219-228.

В статье обоснована необходимость внедрения процессных

подходов в менеджменте для устранения многих неэффективных управленческих решений, которые имеют место на предприятиях. Конкретизация и углубление управленческих подходов способствуют развитию системы менеджмента, делая ее действенной и рациональной при реализации стратегических задач.

17. Ситник Й. С. Концептуальні засади інтелектуалізації систем менеджменту підприємства / Й. С. Ситник // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8. – С. 198-208.

У статті викладено результати досліджень сформованої концепції інтелектуалізації систем менеджменту підприємства. Розглянуто основні складові цієї концепції: керуючу і керовану системи підприємства, систему і підсистеми менеджменту, мету, принципи, функції, методи, завдання і основні етапи процесу інтелектуалізації та їхні системні взаємозв'язки.

18. Ситник Й. С. Методичні основи рейтингового оцінювання рівня інтелектуалізації систем менеджменту підприємств / Й. С. Ситник // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 7. – С. 214-223.

У статті запропоновано методичні основи рейтингового оцінювання рівня інтелектуалізації систем менеджменту підприємств. Визначено, що інтегральна рейтингова оцінка рівня інтелектуалізації систем менеджменту складатиметься з проміжних рейтингів, зокрема інтелектуальності систем менеджменту, інтелектуального сприйняття, інтелектуальної активності, інтелектуального капіталу та рейтингу інтелектуального розвитку персоналу систем (підсистем) менеджменту.

19. Ситник Й. С. Формування інтегрованої інформаційної системи для потреб інтелектуалізації систем менеджменту промислових підприємств / Й. С. Ситник // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 10. – С. 266-274.

У статті обґрунтовано необхідність створення інтелектуально-знанцевої інформаційної системи підприємства, розглянуто її структуру. Запропоновано модель інтегрованої інформаційної

системи для потреб інтелектуалізації систем менеджменту підприємств. Визначено складові інтегрованої інформаційної системи.

20. Сімченко Н. О. Принципові засади формування системи менеджменту якості на підприємстві / Н. О. Сімченко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 2. – С. 171-175.

У статті розглянуто принципові засади формування системи менеджменту якості на підприємстві крізь призму задоволення потреб споживачів, документарного забезпечення формування системи менеджменту якості на підприємстві, проведення внутрішніх аудитів функціонування системи менеджменту якості. Показано значущість дослідження бізнес-процесів у системі менеджменту якості.

21. Соколов І. OHSAS 18001: на страже здоров'я і безпеки / І. Соколов // Охорона праці і пожежна безпека. – 2015. – № 5. – С. 7-9.

OHSAS 18001 - стандарт професійного здоров'я і безпеки.

22. Солодчук Л. Орієнтир - інтегрована система менеджменту / Л. Солодчук // Охорона праці. – 2016. – № 6. – С. 18-19.

Про основні напрями працезохоронної роботи в НАК "Нафтогаз України".

23. Трофімчук В. Людина понад усе / В. Трофімчук // Охорона праці : наук.-вироб. журн. – 2015. – № 9. – С. 16-20.

Під час впровадження міжнародних стандартів в Україні в центрі уваги має перебувати людина, а не системи менеджменту.

24. Трофімчук В. Наш вибір - інтеграція! / В. Трофімчук // Охорона праці. – 2015. – № 5. – С. 13-17.

Мета статті - розкрити суть основних помилок, що додус-

каються під час впровадження систем менеджменту, та показати важливість ризик-менеджменту при побудові, впровадженні й функціонуванні систем управління на підприємстві.

25. Турило А. М. Суспільний інноваційний розвиток і теоретико-методологічні підходи до визначення науково-практичної категорії "економічний менеджмент підприємства" / А. М. Турило, О. А. Зінченко, А. А. Турило // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 9. – С. 60-64.

У статті запропоновано авторську концепцію визначення загальної системи менеджменту підприємства та економічного менеджменту. Представлено основні засади формування системи економічного менеджменту підприємства, відображено її основні складові. Визначено місце інноваційного менеджменту в системі економічного менеджменту.

26. Фандеєв О. Безпека від "Ведмедика Бо" / О. Фандеєв // Охорона праці : наук.-вироб. журн. – 2016. – № 3. – С. 16-19.

Про досвід запровадження інтегрованої системи менеджменту в ПАТ НВЦ "Борщагівський хіміко-фармацевтичний завод".

27. Фастовець А. А. Модель управління вартістю бізнесу на основі стандартів систем менеджменту якості / А. А. Фастовець // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 3. – С. 32-42.

У статті досліджено сучасні підходи до управління вартістю бізнесу. Запропоновано інтегровану модель управління вартістю бізнесу на основі використання принципів систем менеджменту якості.

28. Цопа В. Безпека та якість у системах менеджменту: ISO 9001:2015 / В. Цопа // Охорона праці. – 2016. – № 2. – С. 10-14.

29. Цопа В. Ризик-орієнтоване мислення: основи,

навчання та впровадження. Частина III. Про створення на вітчизняних підприємствах систем менеджменту зниження витрат на основі управління ризиками, а також про формування у персоналу культури безпеки / В. Цопа // Охорона праці. – 2017. – № 10. – С. 14-18.

Про створення на підприємствах систем менеджменту зниження витрат на основі управління ризиками, а також про формування у персоналу культури безпеки.

30. Lontsikh P. A. Analysis of contemporary trends in formation and monitoring of quality management systems at enterprises = Аналіз сучасних тенденцій формування та моніторингу систем менеджменту якості на підприємствах / P. A. Lontsikh, S. V. Eliseev, V. E. Vyaznikov // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7. – С. 166-173.

У статті описано сучасні тенденції формування та моніторингу систем менеджменту якості на підприємствах. Використовуючи методи порівняльного аналізу, аналогії, порівняння та кореляції, проведено оцінювання результативності та ефективності чинних методів управління якістю, а також аналіз їх впливу у компанії.

31. Shubin O. O. Scientific problems in defining the role of personnel within enterprise management system [Текст] = Наукові проблеми визначення місця персоналу в системі управління підприємством / O. O. Shubin, N. V. Vashchenko // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 7. – Р. 237-245.

У статті розкрито сутність категорій "система", "система управління", "система управління підприємством", "система управління персоналом". Встановлено відповідність сприйняття вченими сутності процесів управління підприємством і управління персоналом системному підходу. Визначено місце підсистеми управління персоналом у системі управління підприємством.

Ризик-менеджмент

32. Асонов Г. Ф. Оргструктуры управления в условиях рынка / Г. Ф. Асонов, Л. В. Бурлакова. – К. : УкрНИИНТИ, 1991. – 32 с.

Викладено тлумачення категорій менеджменту та управління, організації як системи, різні підходи до поняття організаційної структури і структури управління.

33. Бобиль В. Ризик-фактори та ризик-результати на різних рівнях банківської діяльності / В. Бобиль // Банківська справа. – 2014. – № 7-8. – С. 54-62.

34. Бобиль В. Теоретичний аспект комплексної системи антикризового управління банківськими ризиками / В. Бобиль // Банківська справа. – 2013. – № 2. – С. 3-20.

35. Васильченко З. Похідні фінансові інструменти в сучасних системах ризик-менеджменту / З. Васильченко // Банківська справа. – 2017. – № 3. – С. 32-43.

36. Вербіцька І. І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур [Електронний ресурс] / І. І. Вербіцька // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 5. – С. 282-291. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2013_5_37

37. Вітлінський В. В. Ризик у менеджменті / В. В. Вітлінський, С. І. Наконечний. — Електрон. текст. дані. – К. : Борисфен, 1996. – 329 с.

38. Вовк В. Діагностування кризи з боку центральних банків: зарубіжний та вітчизняний досвід / В. Вовк, Ю. Дмитрик // Вісник Національного банку

України. – 2013. – № 3. – С. 20-25.

39. Волошин І. Напрями узгодження стандартів фінансової звітності банків із сучасними концепціями управління кредитним ризиком / І. Волошин // Банківська справа. – 2014. – № 5-6. – С. 33-47.

40. Волошин І. Побудова системи комплексного управління ризиками в банку: порівняння банківського та корпоративного підходів / І. Волошин // Банківська справа. – 2013. – № 3. – С. 68-76.

41. Волошин І. Управління кредитним ризиком банку в умовах швидкого зростання обсягів кредитування / І. Волошин // Вісник Національного банку України. – 2015. – № 1. – С. 36-42.

42. Волощенко А. В. Шляхи до своєчасного виявлення і нейтралізації корупційних ризиків / А. В. Волощенко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 12. – С. 312-321.

У статті розглянуто сучасні підходи до досліджень корупційних ризиків. Ключовим елементом попередження й нейтралізації корупційних ризиків є їх своєчасне виявлення та оцінювання реальних загроз.

43. Гудзинський О. Д. Менеджмент у системі агробізнесу : навч. посібник / О. Д. Гудзинський. – К. : Урожай, 1994. – 240 с.

Викладено тлумачення категорій менеджменту та управління, організації як системи, різні підходи до поняття організаційної структури і структури управління.

44. Джемелінська Л. В. Ризик-менеджмент в інноваційній діяльності молокопереробних підприємств України / Л. В. Джемелінська // Економіка. Фінанси.

Право. – 2013. – № 3. – С. 14-16.

45. Зайцев М. Г. Методы оптимизации управления и принятия решений : примеры, задачи, кейсы : учеб. пособ. / М. Г. Зайцев, С. Е. Варюхин. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : ИД " Дело " РАНХ и ГС, 2011. – 640 с.

46. Заславська О. І. Ризик-менеджмент банківських кредитно-інвестиційних проектів / О. І. Заславська // Економіка. Фінанси. Право. – 2013. – № 11. – С. 36-41.

47. Івченко І. Ю. Економічні ризики : навч. посіб. / І. Ю. Івченко. – К. : Центр навч. літератури, 2004. – 304 с.

48. Коломієць Г. М. Ризик-менеджмент як фактор сталого розвитку світової економіки / Г. М. Коломієць // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 3. – С. 43-49.

У статті на основі виокремлених етапів розвитку ризик-менеджменту як похідних від зміни ризиків, що беруться до уваги в господарській практиці, описано властивості актуальної структури системи ризиків, обґрунтовано необхідність і напрями трансформації ризик-менеджменту в контексті сталого розвитку економіки.

49. Конференція відбулась! // Охорона праці. – 2017. – № 6. – С. 4-7.

Усе про ризик-менеджмент у сфері охорони праці: досвід міжнародних експертів, дискусії, проблеми, тренінги з оцінки ризиків, показ новітніх ЗІЗ та багато іншого.

50. Кришталь Г. Система управління валютними ризиками комерційних банків / Г. Кришталь // Банківська справа. – 2014. – № 1-2. – С. 108-118.

51. Любич О. О. Методологічні проблеми фінансового управління в банківському секторі України: уроки кризи / О. О. Любич, І. В. Волошин // Фінанси України. – 2014. – № 2. – С. 94-114.

52. Мамаева Л. Н. Управление рисками : учеб. пособ. / Л. Н. Мамаева. – 2-е изд. – М. : Дашков и Ко, 2012. – 256 с.

53. Мостенська Т. Л. Ризик-менеджмент як чинник забезпечення економічної безпеки підприємств / Т. Л. Мостенська, Ю. В. Білан, Т. Г. Мостенська // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 193-203.

У статті розглянуто теоретичні підходи до визначення ризик-менеджменту та оцінювання ризиків. Визначено специфічні функції ризик-менеджменту і охарактеризована кожна з них. Розглянуто сфери виникнення ризиків на підприємствах. Визначено місце ризик-менеджменту в системі економічної безпеки підприємства.

54. Останкова Л. А. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками : навч. посіб. / Л. А. Останкова, Н. Ю. Шевченко. – К. : ЦУЛ, 2011. – 256 с.

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України для студентів вищих навчальних закладів.

55. Пенцак Е. Модель управління фінансовими ризиками в агробізнесі в умовах високотурбулентної ринкової середовища / Е. Пенцак // Зерно. – 2014. – № 10. – С. 29-30.

56. Рудич О. О. Теоретико-методичні підходи до оцінки ризиків сільськогосподарського підприємства / О. О. Рудич // Агросвіт. – 2017. – № 23. – С. 39-44.

57. Соколов И. OHSAS 18001: на страже здоровья и безопасности / И. Соколов // Охорона праці і пожежна безпека. – 2015. – № 5. – С. 7-9.

OHSAS 18001 - стандарт професійного здоров'я и безопасности.

58. Сулим М. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : підруч. / М. Сулим, О. Пенцак. – Львів : Новий світ - 2000, 2012. – 330 с.

59. Трофімчук В. Наш вибір - інтеграція! / В. Трофімчук // Охорона праці. – 2015. – № 5. – С. 13-17.

Мета статті - розкрити суть основних помилок, що додускаються під час впровадження систем менеджменту, та показати важливість ризик-менеджменту при побудові, впровадженні й функціонуванні систем управління на підприємстві.

60. Цопа В. Синдром "Титаніка": уроки катастрофи / В. Цопа // Охорона праці. – 2017. – № 2. – С. 30-37.

Аналіз життєвого циклу "Титаніка" з погляду управління небезпеками й ризиками.

61. Цопа В. Синдром "Титаніка": уроки катастрофи. Частина 2 / В. Цопа // Охорона праці. – 2017. – № 3. – С. 36-43.

Аналіз життєвого циклу "Титаніка" з погляду управління небезпеками й ризиками.

62. Babaiev V. M. The basic principles of behavioral risk management improvement = Основні принципи вдосконалення поведінкового ризик-менеджменту / V. M. Babaiev, M. M. Novikova, A. V. Dioba // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 6. – Р. 322-328.

У статті доведено, що процес удосконалення поведінкового ризик-менеджменту доцільно здійснювати на основі певних принципів, дотримання яких дозволить підвищити ефективність вирішення завдань обґрунтування та прийняття управлінських

рішень щодо зниження витрат, пов'язаних з поведінкою персоналу, в умовах невизначеності.

63. Goncharov V. M. Effective mechanisms development for risk management in business entrepreneurship = Розробка ефективних механізмів управління ризиками в підприємницькій діяльності / V. M. Goncharov, Z. B. Rakhmetulina // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 5. – Р. 76-81.

У статті науково узагальнено та систематизовано пропозиції з управління ризиком у залежності від середовища функціонування організації та певних обмежень. Запропоновано модель ризик-менеджменту, проведено якісний аналіз та картографування проектних ризиків.

64. Kozak L. S. Evolution of enterprise risk management under current conditions of economic development: from fragmented to integrated = Еволюція ризик-менеджменту підприємства в сучасних умовах розвитку економіки: від фрагментарного до інтегрованого / L. S. Kozak, M. V. Danchuk // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 4. – С. 23-29.

У статті, в рамках розвинутої авторами моделі визначено та обґрунтовано основні принципи та напрями формування системи інтегрованого ризик-менеджменту підприємства. Це інтегрованість, неперервність, розширений та проактивний характер управління на базі системно-синергетичного підходу, що враховує нелінійність та стохастичність сучасних економічних процесів.

65. Pavliv V. V. Operational risks in non-governmental pension funds: their origin and impact minimization = Операційні ризики у недержавних пенсійних фондах: походження та мінімізація їх впливу / V. V. Pavliv // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 1. – Р. 435-442.

У статті розглянуто методи подолання негативного впливу

ву операційних ризиків, проаналізовано та запропоновано ефективну систему ризик-менеджменту та ключові шляхи щодо зниження негативного впливу операційних ризиків на діяльність фондів.

66. Vitlinsky V. V. Risk management in electronic logistics = Ризик-менеджмент в електронній логістиці / V. V. Vitlinsky, V. I. Skitsko // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 12. – С. 374-384.

У статті досліджено актуальну проблему управління ризиками електронної логістики. Запропоновано авторські визначення понять "ризик" та "ризик-менеджмент" в електронній логістиці, їх об'єкт, суб'єкт та джерела. Розроблено класифікацію ризиків електронної логістики. Сформульовано алгоритм процесу ризик-менеджменту в електронній логістиці.

Аграрний менеджмент

67. Адамчук В. В. Системно-проектні підстави управління парком машин сільськогосподарських товаровиробників / В. В. Адамчук, О. В. Сидорчук, В. Г. Мироненко // Вісник аграрної науки. – 2014. – № 11. – С. 33-39.

68. Боровик П. Формування сучасної системи фінансового менеджменту на молокопереробних підприємствах / П. Боровик, С. Колотуха, І. Коваленко // Банківська справа. – 2013. – № 11-12. – С. 112-119.

69. Вяткіна Т. Г. Умови та чинники стратегічного управління ресурсним потенціалом сільськогосподарських підприємств / Т. Г. Вяткіна // Агросвіт. – 2013. – № 17. – С. 3-8.

70. Голік В. В. Стратегічний набір як ефективний інструмент забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / В. В. Голік // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 15-24.

У статті досліджено стратегічний набір як ефективний інструмент забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Розглянуто процес, принципи та особливості формування стратегічного набору на сільськогосподарських підприємствах.

71. Голубев А. В. Управлінські аспекти підвищення ефективності комерційної діяльності фермерських господарств / А. В. Голубев // Економіка АПК. – 2017. – № 9. – С. 81-87.

72. Горбачова І. Управління персоналом аграрних підприємств в контексті євроінтеграції / І. Горбачова // Україна: аспекти праці. – 2016. – № 3-4. – С. 50-54.

73. Давлетханова О. Х. Сутність та характеристики формування стратегій виробництва продукції на підприємствах АПК / О. Х. Давлетханова, В. Р. Шаймухаметова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 4. – С. 192-197.

У статті уточнено сутність стратегії виробництва сільськогосподарської продукції. Досліджено підходи до формування ефективної стратегії на підприємствах АПК. Деталізовано задачі стратегії виробництва сільськогосподарської продукції та обґрунтовано їх специфічність у залежності від кількості напрямів діяльності підприємства та його розміру.

74. Дарієнко В. Аграрний менеджмент, що від нього залежить? // Вісті Калушини. – 2017. – 8 вересня. – Режим доступу : <http://visti-kalush.com.ua/news/2017/09/08/20752/view> - Дата останнього доступу: 21.03.2018.

75. Джемелінська Л. В. Ризик-менеджмент в інноваційній діяльності молокопереробних підприємств України / Л. В. Джемелінська // Економіка. Фінанси.

Право. – 2013. – № 3. – С. 14-16.

76. Дієсперов В. С. Соціальні аспекти організації сільськогосподарських підприємств / В. С. Дієсперов // Економіка АПК. – 2014. – № 1. – С. 45-52.

77. Дяченко О. П. Економічна сутність, зміст та складові матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств / О. П. Дяченко // Агросвіт. – 2015. – № 2. – С. 19-24.

78. Єремєєва А. В. Інтелектуальний капітал у розвитку аграрного сектору економіки / А. В. Єремєєва // Економіка АПК. – 2013. – № 11. – С. 118-124.

79. Забуранна, Л. В. Методичні підходи до оцінювання стратегічного потенціалу сільськогосподарських підприємств / Л. В. Забуранна, Т. Л. Нідзельська // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 3. – С. 142-150.

У статті розроблено систему оціночних показників, які надають можливість оптимально описувати і моделювати механізм формування стратегічного потенціалу та проводити кластерний аналіз сільськогосподарських підприємств за рівнем розвитку окремих складових стратегічного потенціалу.

80. Забуранна Л. В. Фактори впливу на процес формування стратегії економічного розвитку АПК / Л. В. Забуранна, Н. В. Попрозман // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 111-118.

У статті акцентовано увагу на значенні агропромислового виробництва для зростання та розвитку національної економіки. Проаналізовано основні аспекти формування стратегії економічного розвитку АПК в сучасних умовах та запропоновано власні концептуальні аспекти стратегічного управління.

81. Задорожна Л. М. Форсайт - прогнозоване майбутнє економічного розвитку вітчизняної аграрної сфери / Л. М. Задорожна // Агросвіт. – 2016. – № 15-16. – С. 9-13.

82. Зажигина К. 10 советов: как улучшить работу отдела снабжения молочного предприятия / К. Зажигина // Молочное дело. – 2013. – № 2. – С. 16-17.

83. Карашук Л. М. Організаційна культура як фактор розвитку інновацій у сільськогосподарських підприємствах / Л. М. Карашук // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2012. – Вип.4 (68). – Т.1 : Економічні науки. Сільськогосподарські науки. Технічні науки. – С. 48-57.

84. Ключник А. В. Розвиток агробізнесу України в умовах глобалізації міжнародної економіки / А. В. Ключник, Л. Г. Кудрявцева // Агросвіт. – 2014. – № 2. – С. 39-46.

85. Коваль Л. М. Стан та проблеми формування матеріально-технічної бази аграрного сектора України / Л. М. Коваль // Агросвіт. – 2014. – № 12. – С. 3-7.

86. Колосюк А. М. Становлення соціальної відповідальності в аграрному бізнесі / А. М. Колосюк // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 1. – С. 231-235.

У статті розглянуто теоретичні та практичні аспекти соціальної відповідальності агробізнесу, визначено її специфіку та особливості становлення. Запропоновано пріоритетні напрями розвитку соціальної відповідальності в аграрному секторі економіки.

87. Колюбакін В. Їм дають - а вони не беруть... / В. Колюбакін // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 12. – С. 52-55.

У Держбюджеті на 2018 рік на підтримку агросектору заклали вдвічі менше коштів, аніж торік. Причина - нібито фінансування аграрії не потребують...

88. Литвинчук І. Л. Наукова школа менеджменту інтелектуальної власності в агроекономічних дослідженнях / І. Л. Литвинчук // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 11. – С. 8-22.

У статті презентовано результати моніторингу дослідницької активності у сфері проблематики управління інтелектуальною власністю в аграрному секторі економіки з акцентом на тематичну диференціацію інформаційного поля та ідентифікацію моделей творчої активності. Обґрунтовано пропозиції щодо інституціонального розвитку наукової комунікації дослідників тематики.

89. Маколкіна О.В. Сучасні концепції аграрного менеджменту [Електронний ресурс] / О. В. Маколкіна // Ефективна економіка. – 2017. – № 5. – Режим доступу: : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5611> – Дата останнього доступу: 16.03.2018.

90. Міщенко І. А. Розвиток персоналу в системі управлінських функцій в агроформуваннях / І. А. Міщенко // Агросвіт. – 2014. – № 21. – С. 10-12.

91. Павлов О. І. Агропродовольча сфера України як об'єкт національної безпеки / О. І. Павлов // Економіка АПК. – 2014. – № 2. – С. 97-103.

92. Пейшенс Д. Практики менеджменту для покращення конверсії корму / Д. Пейшенс // Прибуткове свинарство. – 2017. – № 3. – С. 46-51.

Конверсія корму залежить від умов утримання свиней, генетики, складу раціону, засвоєння енергії та поживних речовин та здоров'я тварин.

93. Пенцак Є. Майбутнє українського агробізнесу забезпечить ефективний менеджмент, а не чорноземи // Business Views. – 2015. – 21 січня. - Режим доступу : <http://qps.ru/WLU8I>. - Дата останнього доступу : 21.03.2018.

94. Пособие по современному аграрному менеджменту [Електронний ресурс] / Г-Д. Вешке, Р. Долушитц, К. Клибиш [и др.]. – К. : АДЕФ-Україна, 2013. – 192 с.

95. Практичні поради для оптимізації годівлі [свиней] та зниження інших виробничих витрат // Прибуткове свинарство. – 2017. – № 1. – С. 46-49.

96. Свинарська ферма: традиції, інновації, ефективність, екологічна безпечність / В. М. Волошук, В. Ф. Коваленко, Л. Г. Перетяцько [та ін.] // Ефективне тваринництво. – 2012. – № 7. – С. 21-28. – Закін. Поч. - № 6. - 2012.

97. Сітковська А. О. Формування механізму управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства / А. О. Сітковська // Агросвіт. – 2016. – № 18. – С. 9-13.

98. Скриньковський Р. М. Маркетинговий менеджмент сільськогосподарських підприємств: теоретичні аспекти і вплив на економічну ефективність / Р. М. Скриньковський // Агросвіт. – 2014. – № 23. – С. 10-14.

99. Суттон А. Контроль емісії запахів зі свинок-мплексу за допомогою менеджменту годівлі / А. Суттон // Прибуткове свинарство. – 2016. – № 2. – С. 66-69.

100. Технологія виробництва продукції свинарства : навч. посіб. / В. С. Топіха, В. Я. Лихач, С. І. Луговий [та ін.] за ред. В. С. Топіхи. – Миколаїв : МДАУ, 2012. – 486 с.

101. Чорний Г. М. Аспекти управлінської діяльності в теорії аграрного менеджменту / Г. М. Чорний, Я. С. Ларіна, І. А. Міщенко // Економіка АПК. – 2016. – № 3. – С. 80-85.

102. Шипулін В. Перспектива земельного адміністрування / В. Шипулін // Землевпорядний вісник. – 2014. – № 5. – С. 35-39.

Екологічний менеджмент

103. Архіпова Г. Екологічне маркування - запорука якості продуктів дитячого харчування / Г. Архіпова, Л. Нестерова // Продовольча індустрія АПК.– 2014. – № 4. – С. 36-39.

104. Білик О. С. Екологічний менеджмент на промислових підприємствах України: зміст та сутність поняття / О. С. Білик // Энергосбережение. Энергетика. Энергоаудит. – 2012. – № 12. – С. 49-64.

105. Білявська Ю. В. Екологічний менеджмент підприємства / Ю. В. Білявська // Економіка України. – 2016. – № 4. – С. 104-111.

106. Білявська Ю. В. Екологічний менеджмент підприємства / Ю. В. Білявська // Економіка України. –

2014. – № 4. – С. 104-111. *Досліджено особливості нормативно-правового забезпечення екологічного менеджменту підприємства.*

107. Будзович Г. В. Екологічна економіка рекреаційного землекористування у сфері природокористування / Г. В. Будзович // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 9. – С. 279-286.

У статті досліджено особливості та сутність екологічної економіки рекреаційного землекористування у сфері природокористування в умовах нових земельних відносин. Розроблено логіко-змістовну модель сутності екологічної економіки рекреаційного землекористування у сфері природокористування.

108. Гавриш В. І. Конспект лекцій з дисципліни "Теорія прийняття рішень в умовах економічних та екологічних обмежень" / В. І. Гавриш. – Миколаїв : МНАУ, 2014. – 81 с.

109. Галушкіна Т. П. Екологічний менеджмент та аудит : навч. посібник / Т. П. Галушкіна, Л. М. Грановська, Р. А. Кисельова. – Херсон : Олді Плюс, 2013. – 456 с.

110. Демиденко О. О. Аналіз впровадження сучасної системи екологічного менеджменту на основі управління ризиками / О. О. Демиденко, Д. П. Пашков // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2016. – № 5. – С. 28-32.

111. Демиденко О. О. Аналіз впровадження сучасної системи екологічного менеджменту на основі управління ризиками / О. О. Демиденко, Д. П. Пашков // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 2016. – № 5. – С. 28-32.

112. Дерій Ж. В. Екологічна компонента корпоративної соціальної відповідальності: світовий досвід та українські реалії / Ж. В. Дерій, Т. І. Зосименко // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 11. – С. 278-290.

У статті досліджено глобальні тренди розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) з особливим акцентом на її екологічній складовій. Проаналізовано нефінансову звітність підприємств України та виявлено недостатній рівень відображення інформації щодо поточних напрямів та стратегії екоорієнтованої діяльності.

113. Драган Д. В. Формування регіональної системи управління у сфері природокористування на інноваційній основі / Д. В. Драган // Екологічний вісник. – 2012. – № 1. – С. 9-10.

Про необхідність впровадження на підприємствах України систем екологічного управління та аудиту.

114. Екологічний менеджмент [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2017. – 7 жовтня. - Режим доступу: : <http://qps.ru/IUQmM> – Дата останнього доступу: 21.03.2018.

115. Ілляшенко С. М. Екологічність як чинник конкурентоспроможності продукції / С. М. Ілляшенко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 9. – С. 143-150.

У статті викладено результати досліджень, які обґрунтовують можливість і доцільність забезпечення конкурентних переваг на ринку України за рахунок екологізації продукції й технологій її виробництва. Отримані результати можуть бути використані для оцінювання ринкових перспектив різних видів екологічних товарів, окреслення їхніх цільових ринків і сегментів, цілеспрямованого управління конкурентоспроможністю конкретних товарів на обраних ринках чи сегментах.

116. Мішенін Є. Формування системи екологічно-

го менеджменту лісогосподарських підприємств / Є. Мішенін, І. Ярова // Економіст. – 2013. – № 10. – С. 21-26.

117. Морозов А. О. Наукові основи впровадження ризик-орієнтованого підходу в управлінні техногенно-екологічною безпекою / А. О. Морозов // Вісник Національної академії наук України. – 2015. – № 8. – С. 24-32.

118. Пізняк Т. І. Впровадження системи стандартів і міжнародних рекомендацій в галузі екологічного аудиту в Україні / Т. І. Пізняк // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 4. – С. 19-25.

119. Рахнянська Т. Правове регулювання екологічних послуг у процесі здійснення екологічного менеджменту на підприємстві / Т. Рахнянська // Юридична Україна : Щомісячний правовий часопис. – 2015. – № 6. – С. 65-69.

Стаття присвячена дослідженню змісту правового поняття екологічних послуг у сфері екологічного підприємництва, а також правовому регулюванню екологічних послуг в Україні як складової механізму організації та функціонування системи екологічного менеджменту на підприємстві.

120. Штулер І. Ю. Еколого-економічні засади управління інноваційною діяльністю підприємства / І. Ю. Штулер // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 4. – С. 288-293.

У статті узагальнено підходи до класифікації екологічних інновацій і виокремлено напрями екологічно спрямованого інноваційного розвитку підприємства. Розкрито етапи формування інноваційно-інвестиційної стратегії підприємства та визначено особливості цього процесу в умовах трансформаційної економіки.

121. Babyna O. E. Conceptual directions in the development of enterprises' ecologistics activities = Концептуальні напрями розвитку екологістичної діяльності підприємств / О. Е. Babyna // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 12. – С. 64-70.

У статті досліджено сутність поняття "екологістика" та проаналізовано досвід використання її принципів у практиці діяльності логістичних компаній. Визначено фактори, що збільшують значення екологістики як чинника сталого розвитку.

122. Nekrasenko L. A. Carbon tax as an instrument of environmental management in Ukraine = Вуглецевий податок як інструмент екологічного менеджменту в Україні / L. A. Nekrasenko, O. V. Prokopenko, V. I. Aranchiy // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 3. – Р. 196-202.

У статті оцінено стан та динаміку науково-технологічної безпеки регіонів України. Визначено вплив рівня розвитку інтелектуального потенціалу на інтегральний показник науково-технологічної безпеки регіонів. Виділено регіони України з найвищим рівнем чутливості інтегрального показника науково-технологічної безпеки до зміни індикаторів розвитку інтелектуальної сфери.

Стратегічний менеджмент

123. Белік В. Д. Механізм стратегічного управління персоналом підприємств харчової промисловості / В. Д. Белік // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 10. – С. 138-141.

У статті удосконалено теоретико-методичні підходи та розроблено практичні рекомендації щодо формування механізму стратегічного управління персоналом на підприємствах харчової промисловості, реалізація якого забезпечить підвищення рівня трудового потенціалу та посилення конкурентних переваг.

124. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент :

навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді Плюс, 2014. – 498 с.

125. Бруй О. Збалансована система показників - дієвий інструмент стратегічного управління бібліотекою (за матеріалами зарубіжних публікацій) / О. Бруй // Бібліотечний вісник : Науково- теоретичний та практичний журнал. – 2015. – № 5. – С. 10-15.

126. Бруханський Р. Ф. Концепція стратегічного менеджменту та бухгалтерський облік: можливі варіанти взаємозв'язку [Електронний ресурс] / Р. Ф. Бруханський // Інноваційна економіка. – 2014. – № 3. – С. 239-243. – Режим доступу : <http://qps.ru/S6oPC>. – Дата останнього доступу : 22.03.2018.

127. Бруханський Р. Методика ведення стратегічного фінансового обліку на підприємствах: інжиніринговий аспект / Р. Бруханський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 8. – С. 18-28.

128. Вяткіна Т. Г. Умови та чинники стратегічного управління ресурсним потенціалом сільськогосподарських підприємств / Т. Г. Вяткіна // Агросвіт. – 2013. – № 17. – С. 3-8.

129. Галушкіна Т. П. Екологічний менеджмент та аудит : навч. посіб. / Т. П. Галушкіна, Л. М. Грановська, Р. А. Кисельова. – Херсон : Олді Плюс, 2013. – 456 с.

130. Ганущак-Єфіменко Л. М. Методичні засади стратегічного управління портфелем бізнесу інтегрованих бізнес-структур / Л. М. Ганущак-Єфіменко // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 6. – С. 197-204.

У статті обґрунтовано етапи стратегічного управління,

які базуються на забезпеченні збалансованості розвитку портфеля бізнесу. Це досягається за рахунок правильного вибору напрямів розвитку і відповідних стратегій, а також врахування оптимальних умов їх реалізації, в першу чергу, фінансових і часових.

131. Голік В. В. Стратегічний набір як ефективний інструмент забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / В. В. Голік // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 15-24.

У статті досліджено стратегічний набір як ефективний інструмент забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств. Розглянуто процес, принципи та особливості формування стратегічного набору на сільськогосподарських підприємствах.

132. Доржиева Э. Л. Инновационная стратегия развития корпорации: выбор и реализация / Э. Л. Доржиева // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 195-198.

В статье рассмотрены инновационные стратегии развития предприятий. Предложена модель выбора инновационной стратегии. Выделены преимущества и ограничения разных типов инновационных стратегий.

133. Євчук Л. А. Роль управління грошовими потоками в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства / Л. А. Євчук // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 159-164.

У статті представлено підходи до управління грошовими потоками підприємств через їх наповнення. Проаналізовано заходи, які застосовуються на більшості підприємств задля наповнюваності грошових потоків. Описано типові помилки, які мають місце при цьому, запропоновано практичні рекомендації з їх усунення і збільшення надходження коштів до підприємств.

134. Забуранна Л. В. Методичні підходи до оцінювання стратегічного потенціалу сільськогосподарсь-

ких підприємств / Л. В. Забуранна, Т. Л. Нідзельська // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 3. – С. 142-150.

У статті розроблено систему оціночних показників, які надають можливість оптимально описувати і моделювати механізм формування стратегічного потенціалу та проводити кластерний аналіз сільськогосподарських підприємств за рівнем розвитку окремих складових стратегічного потенціалу.

135. Забуранна Л. В. Фактори впливу на процес формування стратегії економічного розвитку АПК / Л. В. Забуранна, Н. В. Попрозман // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 111-118.

У статті акцентовано увагу на значенні агропромислового виробництва для зростання та розвитку національної економіки. Проаналізовано основні аспекти формування стратегії економічного розвитку АПК в сучасних умовах та запропоновано власні концептуальні аспекти стратегічного управління.

136. Зажирина К. 10 советов: как улучшить работу отдела снабжения молочного предприятия / К. Зажирина // Молочное дело. – 2013. – № 2. – С. 16-17.

137. Ілляшенко Н. С. Формування "системної карти" стратегічного управління розвитком підприємства / Н. С. Ілляшенко, Ю. С. Шипуліна, Ю. М. Мельник // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 1. – С. 119-128.

У статті проведено аналіз підходів до стратегічного управління підприємством та виокремлено основні етапи його реалізації. Розроблено узагальнену класифікацію підходів до стратегічного управління розвитком підприємства, а також «системну карту» стратегічного управління розвитком підприємства.

138. Коваленко О. М. Особливості стратегічного управління розвитком м'ясопродуктового комплексу

регіону / О. М. Коваленко // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 2. – С. 32-36.

139. Корягін М. Сутність та особливості формування стратегічної звітності на основі бухгалтерського інжинірингу / М. Корягін, П. Куцик // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 7. – С. 26-33.

140. Лісун Я. В. Формування системи управління стратегічною гнучкістю підприємств / Я. В. Лісун, Н. В. Хлістунова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 8. – С. 170-176.

У статті обґрунтовано доцільність формування та використання системи управління стратегічною гнучкістю підприємств. Визначено сутнісну характеристику стратегічної гнучкості, проаналізовано основні передумови та принципи управління стратегічною гнучкістю. Запропоновано систему управління стратегічною гнучкістю підприємств.

141. Менеджмент : підруч. / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, О. В. Ільєнко. – 2-ге вид. – К. : Кондор, 2012. – 758 с.

142. Михайлушкин П. В. Проблемы модернизации сбалансированной системы показателей как инструмента оценки эффективности функционирования корпоративных структур / П. В. Михайлушкин, П. В. Журавлев, А. Л. Полтарыхин // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 1. – С. 155-161.

Исследована и проанализирована методика определения основных составляющих сбалансированной системы показателей по уровням направления деятельности. Использование этой методики на промышленных предприятиях дает возможность выявлять ключевые показатели эффективности, позволяющие существенно поднять достоверность показателей стратегического развития предприятия.

143. Никифорова Е. В. Методические аспекты стратегического анализа в определении устойчивого развития организации / Е. В. Никифорова, Е. Б. Вокина, Л. Ф. Бердникова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 4. – С. 44-50.

В статье выявлены основные задачи, принципы и этапы стратегического анализа в определении устойчивого развития организации. Рассмотрены показатели стратегического анализа в направлении устойчивого развития: экологические, социальные и экономические. Из них авторы выделили основополагающие - социальные и экологические.

144. Новоставська О. І. Чинники впливу на сучасний вітчизняний видавничий бізнес [Електронний ресурс] / О. І. Новоставська // Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна. – 2017. – Вип. 27 (2). – С. 68–71. – Режим доступу : http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2017/27_2/16.pdf. - Дата останнього доступу : 22.03.2018.

145. Петренко Н. О. Методологічні елементи стратегічного управління підприємствами аграрного сектору України / Н. О. Петренко // Агросвіт. – 2017. – № 19-20. – С. 30-36.

146. Рогозіна К. О. Удосконалення стратегічного управління діяльністю АТ "Райффайзен банк аваль" / К. О. Рогозіна // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 1. – С. 36-40.

147. Романюк О. SWOT-аналіз як основа стратегічного управління бібліотечною діяльністю / О. Романюк. – С. 23-26.

У статті автор обґрунтовує поняття SWOT-аналізу як методу, за допомогою якого можна оцінити стан бібліотечної установи. Зокрема, опубліковано SWOT-аналіз, підготовлений на

основі звітності публічних бібліотек м. Києва за 2014 р.

148. Салыкова Л. Н. Стратегии и навыки ведения малого и среднего бизнеса / Л. Н. Салыкова, А. Н. Мамырбаев // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 7. – С. 35-41.

В статье рассмотрены стратегии и навыки ведения бизнеса в малых и средних организациях. В первой части описаны общие распространенные стратегии и инструменты ведения бизнеса. Далее показаны различия между стратегиями ведения крупного и малого бизнеса. В завершающей части обсуждены навыки и стратегии, необходимые для успешного ведения малого и среднего бизнеса.

149. Селіверстова Л. С. Стратегічне управління інвестиційною політикою підприємств / Л. С. Селіверстова // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 11. – С. 166-172.

У статті запропоновано підхід до стратегічного управління інвестиційною політикою підприємств. Обґрунтовано механізм управління інвестиційною політикою підприємств. Основний акцент зроблено на врахуванні життєвого циклу підприємства при розробці його інвестиційної політики.

150. Селіверстова Л. С. Формування стратегії корпоративної соціальної відповідальності / Л. С. Селіверстова // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 7. – С. 309-314.

У статті розглянуто підхід до формування стратегії корпоративної соціальної відповідальності підприємств. Запропонований підхід дозволить підприємствам з обмеженим бюджетом планувати і досягати вагомих для соціального середовища результатів.

151. Сомов Д. О. Теоретичні основи формування системи стратегічного управління організацією / Д. О. Сомов // Економіка. Фінанси. Право. – 2015. – № 8. – С.

4-10.

152. Сопова Т. Стратегічний менеджмент. Побудова концепції бібліотеки / Т. Сопова // Бібліотечний форум України : Інформаційний щоквартальний журнал. – 2014. – № 4. – С. 10-13.

Пропонований матеріал про стратегічний менеджмент та методику створення стратегічної концепції бібліотеки із застосуванням методу SWOT.

153. Стратегічний мена́джмент [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2018. – 2 лютого. - Режим доступу: : <http://qps.ru/e7fns> – Дата останнього доступу 22.03.2018.

154. Стратегічний менеджмент [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. П. Бутко, М. Ю. Дітковська, С. М. Задорожна [та ін.]. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 376 с. – Електрон. текст. дані – Режим доступу : http://shron1.chtyvo.org.ua/Butko_Mykola/Stratehichnyi_menedzhment.pdf - Дата останнього доступу : 22.03.2018.

155. Стрільчук Р. М. Трансформація теорії управління стратегічними можливостями підприємства / Р. М. Стрільчук // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 7. – С. 42-48.

У статті надано сутнісну характеристику управління стратегічними можливостями підприємства. Розкрито еволюційний розвиток стратегічного управління та управлінських систем. Виділено останній етап еволюції стратегічного управління - управління стратегічними можливостями на антикризових засадах.

156. Ткаченко С. А. Функціонально розвинута

система стратегічного управління - найважливіший фактор підвищення ефективності (якості) виробництва на підприємствах / С. А. Ткаченко // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 1. – С. 4-7.

157. Ястремська О. М. Методичний підхід до стратегічного планування якості функціонування підприємства / О. М. Ястремська, Г. В. Строкович // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 4. – С. 470-486.

У статті теоретично обгрунтовано основні етапи реалізації методичного підходу до стратегічного планування якості функціонування підприємства та здійснено його апробацію на типопредставниках кластерних груп підприємств Харківського регіону.

158. Caleta D. Strategic security decision-making process in corporate environment using open sources information = Прийняття рішень щодо стратегічної безпеки у корпоративному середовищі з використанням публічної інформації / D. Caleta, A. Peresin // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 7. – Р. 177-186.

У статті виявлено дилему та чинники, що визначають роль процесів прийняття стратегічних рішень з використанням інтелектуального аналізу даних, доступних з публічних джерел. Окремо визначено чинники, що впливають на взаємодію державного та приватного середовища у контексті використання інтелектуального продукту.

159. Demidenko D. S. Features of enterprise's optimal innovation strategy development = Особливості розробки підприємством оптимальної інноваційної стратегії / D. S. Demidenko, E. D. Malevskaya-Malevich // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 12. – С. 130-137.

У статті виявлено, що існує необхідність у нових моделях, які містять актуальні підходи до економічного механізму роботи в умовах рецесії. Обгрунтовано, що отримання прибутку та під-

вищення ринкової вартості підприємства стає можливим, якщо витрати на виробництво продукції падають швидше, ніж продажі. Цього реально досягнути за умови дії фундаментального неокласичного принципу «спадної граничної результативності витрат». В основі нових економічних моделей, більш стійких до умов зростаючих ризиків та невизначеностей, запропоновано до використання принцип роботи на «спадних ринках».

160. Iliashenko S. M. Knowledge management as a basis for company's innovative development = Управління знаннями як основа інноваційного розвитку підприємства / S. M. Iliashenko, Y. S. Shipulina, N. S. Iliashenko // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 6. – С. 173-181.

У статті розроблено концептуальні засади системи управління продукуванням, накопиченням і комерціалізацією актуальних знань як основи інноваційного розвитку підприємства. Визначено і систематизовано види знань, які дозволяють обрати ефективні стратегії інноваційного зростання підприємства. Виконано систематизацію стратегій інноваційного розвитку залежно від ступеня новизни продуктових інновацій для галузі, а також типу інноваційного бізнесу підприємства-інноватора. Розроблено підхід до забезпечення узгодженої взаємодії знань різних видів у процесі управління інноваційним розвитком підприємства.

161. Karpova N. P. Strategic planning in logistic systems : Стратегічне планування у логістичних системах / N. P. Karpova // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2. – Р. 31-37.

У статті визначено сутність та основні види логістичних систем. Виділено логістичні стратегії інноваційного розвитку та підвищення якості логістичних процесів. Розширено модель ризику у методиці аналізу видів та наслідків потенційних дефектів за рахунок включення до неї показника логістичного ризику.

162. Kasyan L. E. Strategic management of light

industry enterprises (leather enterprises case study) = Стратегічне управління підприємствами легкої промисловості (на прикладі шкіряних підприємств) / L. E. Kasyan, V. V. Bugas // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 6. – С. 131-137.

У статті проаналізовано сучасні тенденції розвитку підприємств легкої промисловості України та шкіряних підприємств зокрема. Виявлено потенціал та перспективи розвитку шкіряної промисловості України.

163. Magay T. Conceptual approaches to strategic management of company development under the conditions of innovative economy formation = Концептуальні підходи до стратегічного управління розвитком компанії в умовах формування інноваційної економіки / Т. Magay // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 3. – С. 201-206.

В окреслено основні елементи, тенденції та сформовано модель стратегічного управління розвитком компанії в умовах становлення інноваційної економіки Республіки Казахстан. Запропоновано структуру кластерного утворення, що має практичне значення у переробній промисловості.

164. Olzhabaeva R. Transformation of strategic management paradigm under current conditions = Трансформація парадигми стратегічного управління в сучасних умовах / R. Olzhabaeva // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 6. – Р. 8-12.

У статті розглянуто основні етапи розвитку систем внутрішньофірмового управління. Визначено сучасні детермінанти формування нової парадигми стратегічного менеджменту. Обґрунтовано передумови її адаптованого застосування в економічних умовах Казахстану.

165. Sagic S. Entry marketing strategies of foreign companies: a case study on western Serbia = Стратегії інно-

земних компаній по виходу на нові ринки: за даними західної Сербії / S. Sapić, M. Jovanović, S. Furtula // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 6. – Р. 51-61.

У статті описано стратегії виходу компаній на нові ринки на прикладі регіону Західної Сербії після 2000 року. Для аналізу використано дані опитування 76 менеджерів щодо їх ставлення до прямого іноземного інвестування, його впливу на розвиток економіки та підвищення конкурентоспроможності компаній.

Фінансовий менеджмент

166. Боровик П. Формування сучасної системи фінансового менеджменту на молокопереробних підприємствах / П. Боровик, С. Колотуха, І. Коваленко // Банківська справа. – 2013. – № 11-12. – С. 112-119.

167. Валютні операції. Порядок здійснення та обліку : практич. посіб. / упоряд. Д. М. Лівшиц. – К. : ЦУЛ, 2012. – 342 с.

168. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Ю. Ю. Верланов. – Миколаїв : Видавництво МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – 344 с.

169. Данилко В. К. Управління витратами : навч. посіб. / В. К. Данилко, О. М. Марченко К. С. Кушніренко. – К. : Каравела, 2012. – 216 с.

170. Клокар О. О. Формування контролінгової служби та її ефективне впровадження на підприємствах аграрного сектору / О. О. Клокар // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 10. – С. 159-166.

У статті визначено та обгрунтовано основні етапи формування контролінгової служби та заходи з її ефективного впровадження на підприємствах аграрного сектору економіки. Акцентовано увагу на умовах і можливостях підвищення ролі служби фінансового контролінгу в результатах фінансово-господарської

діяльності сільськогосподарського підприємства.

171. Кравчук Л. С. Фінансовий менеджмент. Практикум : навч. посіб. / Л. С. Кравчук, В. М. Колесник, Т. П. Шаповал. – Миколаїв : МНАУ, 2012. – 188 с.

172. Кремень О. І. Фінанси : навч. посіб. / О. І. Кремень, В. М. Кремень. — Електрон. текст. дані. – К. : ЦУЛ, 2012. – 416 с.

173. Лапіна І. С. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. С. Лапіна, О. М. Гончаренко.; за заг. ред. І. С. Лапіної - Електрон. текст. дані. – Одеса: Атлант, 2016 – 313 с. - Режим доступу: <http://qps.ru/8sefK> - Дата останнього доступу 22.03.2018.

174. Лачкова В.М. Фінансовий менеджмент у банку [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. М. Лачкова, Л. І Лачкова, І. Л. Шевчук. - Електрон. текст. дані. – Х., 2017. – 180 с. - Режим доступу: <http://qps.ru/8m5nq> - Дата останнього доступу 22.03.2018.

175. Леськів С. Р. Система індикаторів оцінювання фінансового потенціалу підприємств / С. Р. Леськів, Ж. В. Семчук // Агросвіт. – 2014. – № 17. – С. 40-42.

176. Мальська, М. П. Управління діяльністю підприємств корпоративного типу (АТ і ТзОВ) : підруч. / М. П. Мальська, Н. Л. Мандюк, Ю. С. Занько. – К. : ЦУЛ, 2013. – 290 с.

177. Міжнародний фінансовий менеджмент: навч. посіб. [для студентів спец. 7(8).03050301 «Міжнар. економіка» та 7(8).03060104 «Менеджмент

зовнішньоекон. діяльності» усіх форм навчання] / О. Є. Кузьмін, М. В. Колісник, І. Б. Олексів, В. В. Івасюк ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 192 с.

178. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах : моногр. / Т. Г. Камінська, Л. С. Шатковська, А. М. Шиш [та ін.] за ред. Т. Г. Камінської. — К. : ЦП Компринт, 2013. — 328 с.

179. Олійник О. В. Управління фінансовою санацією підприємств : навч. посіб. / О. В. Олійник, В. В. Макагон, Є. М. Руденко. — Харків : ХНАУ, 2012. — 460 с.

180. Плескач В. Використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в системі управління державними фінансами / В. Плескач // Банківська справа. — 2015. — № 3. — С. 22-32.

181. Погореленко Н. П. Фінансове планування в банку : навч. посіб. / Н. П. Погореленко, О. М. Сидоренко, Л. В. Сердюк. — Львів : Новий Світ-2000, 2013. — 182 с.

182. Притуляк Н. М. Людський капітал як основний актив економічного розвитку компанії / Н. М. Притуляк // Фінанси України. — 2015. — № 3. — С. 101-113.

З метою розкриття особливої природи людського капіталу як фактора економічного розвитку, в статті з'ясовано його функціональне значення та виняткову роль у формуванні доданого продукту.

183. Сторожук Т. М. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту підприємств лісового господарства / Т. М. Сторожук, Н. С. Дружинська // Фінанси України. – 2017. – № 7. – С. 102-108.

184. Третяк Н. М. Фінансове забезпечення операційної діяльності агроформувань: сучасний стан та перспективи : моногр. / Н. М. Третяк. – К. : УБС НБУ, 2012. – 182 с.

185. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. А. Бігдан, Л. І. Лачкова, В. М. Лачкова, О.В. Жиликова – Електрон. текст. дан. – Х.:ХДУХТ, 2017. 197 с. Режим доступу : <http://qps.ru/N3eE4> – Дата останнього доступу 22.03.2018.

186. Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – 2018. – 2 лютого. - Режим доступу: : <http://qps.ru/2n7wp> – Дата останнього доступу 22.03.2018.

187. Фінансовий менеджмент у схемах і таблицях [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Я. П. Квач, В. М. Орлов, О. В. Орлова, Г. В. Толкачова — Електрон. текст. дан. –Одеса, 2012. – 72 с. Режим доступу : <http://qps.ru/h6Hjb> – Дата останнього доступу 22.03.2018.

188. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / В. П. Мартиненко, Н. І. Климаш, К. В. Багацька, І. В. Дем'яненко. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 344 с.

189. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / О. М. Тридід, Г. М. Азаренкова, О. М. Біломістний, К. В. Орехова. – Львів : Новий Світ-2000, 2014. – 384 с.

190. Фінансовий менеджмент : підруч. / за заг. ред. Т. А. Говорушко. – Львів : Магнолія 2006, 2014. – 344 с.

191. Serikbayeva A. M. Financial management performance in commercial banks of Kazakhstan = Результативність фінансового управління в комерційних банках Казахстану / А. М. Serikbayeva // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 9. – С. 382-391.

У статті проведено експертно-статистичний аналіз ефективності фінансового менеджменту в комерційних банках Казахстану. Використано методологію інтегрального аналізу фінансових показників. Основним результатом є висновок про те, що оцінювання ефективності фінансового менеджменту повинне відштовхуватися від банківських активів з можливістю їх подальшої деталізації.

192. Vasylieva T. A. Empirical model of a bank life cycle = Емпірична модель життєвого циклу банку / Т. А. Vasylieva, І. М. Chmutova // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 10. – С. 352-361.

У статті запропоновано модель життєвого циклу банку, яка складається зі стадій створення, екстенсивного зростання, інтенсивного зростання, зрілості, спаду та ліквідації. Розроблено методичний підхід до визначення стадії життєвого циклу банку з урахуванням специфіки його діяльності як фінансової установи, який полягає в обґрунтуванні показників для ідентифікації стадій (темپ зростання ринкової частки, темп зростання доходів, темп зростання витрат на персонал).

Авторський покажчик

А

Адамчук В. В. 67
 Азаренкова Г. М. 189
 Алієв М. 1
 Архіпова Г. 103
 Асонов Г. Ф. 32

Б

Багацька К. В. 188
 Бердникова Л. Ф. 144
 Белік В. Д. 123
 Бігдан І.А. 185
 Білан Ю. В. 53
 Білик О. С. 104
 Біломістний О. М. 189
 Білявська Ю. В. 105, 106
 Бобиль В. 33, 34
 Божидарнік Т. В. 124
 Боровик П. 2, 68, 166
 Бруй О. 125
 Бруханський Р. 127
 Бруханський Р. Ф. 126
 Будзович Г. В. 107
 Бурлакова Л. В. 32
 Бутко М. П. 154

В

Варюхин С. Е. 45
 Василик Н. М. 124
 Васильченко З. 35
 Верещагіна Л. С. 3
 Вешке Г-Д. 94

Вербіцька І. І. 36
 Вітлінський В. В. 37
 Вовк В. 38
 Вокина Е. Б. 144
 Волошин І. 39, 40, 41
 Волошин І. В. 51
 Волошин Р. В. 5, 6
 Волощенко А. В. 42
 Волощук В. М. 96
 Вяткіна Т. Г. 69, 128

Г

Гавриш В. І. 108
 Галушкіна Т. П. 109, 129
 Ганущак-Єфіменко Л. М. 130
 Гінзбург М. Д. 4
 Говорушко Т. А. 190
 Голік В. В. 70, 131
 Голубєв А. В. 71
 Гончаренко О. М. 173
 Горбачова І. 72
 Грановська Л. М. 109, 129
 Гудзинський О. Д. 43

Д

Давлетханова О. Х. 73
 Данилко В. К. 168, 169
 Дарієнко В. 74
 Демиденко О. О. 110, 111
 Дем'яненко І. В. 188
 Дерій Ж. В. 112
 Джемелінська Л. В. 44, 75

Дієсперов В. С. 76
 Дітковська М. Ю. 154
 Дмитрик Ю. 38
 Долушитц Р. 94
 Доржиева Э. Л. 132
 Драган Д. В. 113
 Дружинська Н. С. 183
 Джур О. Є. 5
 Дудар Т. Г. 6
 Дяченко О. П. 77

Є

Євчук Л. А. 133
 Єремеева А. В. 78

Ж

Жилякова О. В. 185
 Журавлев П. В. 143

З

Забуранна Л. В. 79, 80, 134, 135
 Задорожна Л. М. 81
 Задорожна С. М. 154
 Зажигина К. 82, 136
 Зайцев М. Г. 45
 Занько Ю. С. 176
 Заславська О. І. 46
 Захарчин Г. М. 7
 Зінченко О. А. 25
 Зосименко Т. І. 112

І

Івасюк В. В. 177
 Івченко І. Ю. 47
 Ілляшенко Н. С. 137
 Ілляшенко С. М. 115
 Ільєнко О. В. 141, 142

К

Камінська Т. Г. 178
 Каращук Л. М. 83
 Квач Я. П. 187
 Кисельова Р. А. 109, 129
 Клибиш К. 94
 Климаш Н. І. 188
 Клокар О. О. 170
 Ключень А. М. 4
 Ключник А. В. 84
 Кобець В. 8
 Коваленко В. Ф. 96
 Коваленко І. 2, 68, 166
 Коваленко О. М. 138
 Коваленко С. Є. 4
 Коваль Л. М. 85
 Коваль П. В. 9
 Колесник В. М. 171
 Колісник М. В. 177
 Коломієць Г. М. 48
 Колосюк А. М. 86
 Колотуха С. 2, 68, 166
 Колюбакін В. 87
 Корягін М. 139
 Кравчук Л. С. 171
 Красноярцев Г. 10
 Кремень О. І. 172

Кремень. В. М. 172
 Кришталь Г. 50
 Кудрявцева Л. Г. 84
 Кузьмін О. Є. 177
 Куцик П. 139
 Кушніренко К. С. 168, 169

Л

Лапіна І. С. 173
 Ларіна Я. С. 101
 Лачкова В.М. 174, 185
 Лачкова Л.І. 174, 185
 Леськів С. Р. 175
 Лисенко О. 11, 12
 Литвинчук І. Л. 88
 Лихач В. Я. 100
 Лівшиц Д. М. 168
 Лісун Я. В. 140
 Луговий С. І. 100
 Луцький М. Г. 141, 142
 Любич О. О. 51

М

Мазур Г. 13
 Макогон В. В. 179
 Маколкіна О.В. 89
 Мальська М. П. 176
 Мамаєва Л. Н. 52
 Мамырбаєв А. Н. 148
 Мандюк Н. Л. 176
 Мартиненко В. П. 188
 Марченко О. М. 168, 169
 Махметова А.-Ж. Е. 3

Мельник Ю. М. 137
 Мироненко В. Г. 67
 Михайлушкин П. В. 142
 Мішенін Є. 116
 Міщенко І. А. 90, 101
 Морозов А. О. 117
 Мостенська Т. Л. 53, 141,
 142

Н

Наконечний С. І. 36, 37
 Нестерова Л. 103
 Никифорова Е. В. 143
 Нідзельська Т. Л. 79, 134
 Новак В. О. 141, 142
 Новоставська О. І. 1444

О

Олексів І. Б. 177
 Олійник О. В. 179
 Оразалинова М. С. 14
 Орехова К. В. 189
 Орлов В. М. 187
 Орлова О. В. 187
 Останкова Л. А. 54

П

Павлов О. І. 91
 Пашков Д. П. 110, 111
 Пейшенс Д. 92
 Пенцак Е. 55

Пенцак Є. 93
 Пенцак О. 58
 Перетяцько Л. Г. 96
 Петренко Н. О. 145
 Пізняк Т. І. 118
 Плескач В. 180
 Погореленко Н. П. 181
 Подольчак Н. Ю. 15
 Полтарыхин А. Л. 143
 Попрозман Н. В. 80, 135
 Притуляк Н. М. 182

Р

Рахишева А. Б. 16
 Рахнянська Т. 119
 Рогозіна К. О. 146
 Романюк О. 147
 Руденко Є. М. 178
 Рудич О. О. 56

С

Салькова Л. Н. 148
 Селіверстова Л. С. 149,
 150
 Семчук Ж. В. 175
 Сердюк Л. В. 187
 Сидоренко О. М. 187
 Сидорчук О. В. 67
 Ситник Й. С. 17, 18, 19
 Сімченко Н. О. 20
 Сітковська А. О. 97
 Скриньковський Р. М. 98
 Соколов І. 21, 57

Солодчук Л. 22
 Сомов Д. О. 151
 Сопова Т. 152
 Сторожук Т. М. 183
 Стрільчук Р. М. 155
 Строкович Г. В. 157
 Сулим М. 58
 Суттон А. 99

Т

Ткаченко С. А. 156
 Толкачова Г. В. 187
 Третяк Н. М. 184
 Тридід О. М. 195, 196
 Трофімчук В. 23, 24, 59
 Турило А. М. 25
 Турило А. А. 25

Ф

Фандєєв О. 26
 Фастовець А. А. 27

Х

Хлістунова Н. В. 140

Ц

Цопа В. 28, 29, 60, 61

Ч

Чорний Г. М. 101
 Ш
 Шаймухаметова В. Р. 73

Шаповал Т. П. 171
 Шатковська Л. С. 178
 Шевченко. Н. Ю. 54
 Шевчук І. Л. 174
 Шипулін В. 102
 Шипуліна Ю. С. 137
 Шиш А. М. 178
 Штулер І. Ю. 120

Я

Ярова І. 116
 Ястремська О. М. 157

А

Aranchiy V. I. 122

В

Babaiev V. M. 62
 Babyna O. E. 121
 Bugas V. V. 162

С

Caleta D. 158
 Chmutova I. M. 199

Д

Danchuk M. V. 64
 Demidenko D. S. 159
 Dioba A. V. 62

Е

Eliseev S. V. 30

Ф

Furtula S. 165

G

Goncharov V. M. 63

I

Illiashenko N. S. 160
 Illiashenko S. M. 160

J

Jovanovic M. 165

K

Karpova N. P. 161
 Kasyan L. E. 162
 Kozak L. S. 64

L

Lontsikh P. A. 30

M

Magay T. 163
 Malevskaya-Malevich E. D.
 159

N

Nekrasenko L. A. 122
 Novikova M. M. 62

O

Olzhabaeva R. 164

P

Pavliv V. V. 65
 Peresin A. 158

Prokopenko O. V. 122

R

Rakhmetulina Z. B. 63

S

Sapic S. 165

Serikbayeva A. M. 191

Shipulina Y. S. 160

Shubin O. O. 31

Skitsko V. I. 66

V

Vashchenko N. V. 31

Vasylieva T. A. 192

Vitlinsky V. V. 66

Vyaznikov V. E. 30

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	4
Системи менеджменту	9
Ризик-менеджмент	16
Аграрний менеджмент	22
Екологічний менеджмент	28
Стратегічний менеджмент	32
Фінансовий менеджмент	43
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	48

Менеджмент як мистецтво управління

Рекомендаційний покажчик літератури

Укладач: **Ястремська** Анна Анатоліївна

Редактори: О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

Комп'ютерний набір: **А. А. Ястремська**

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.
Тираж ___ прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua